

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobkyně: **A. H.**, zastoupené JUDr. Jitkou Kučerovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 219, 190 00 Praha 9, o podání žalobkyně ze dne 22. 9. 2008, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 4. 2009, č. j. 5 Ca 330/2008 - 20,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**
- IV. Odměna ustanovené advokátky JUDr. Jitky Kučerové **se určuje** částkou 4800 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Podáním doručeným dne 22. 9. 2008 Městskému soudu v Praze podala žalobkyně „žalobu proti rozhodnutí/nečinnosti správního orgánu podle § 65/§ 79 s. ř. s.“ Výše uvedeným podáním brojila žalobkyně především proti rozhodnutí předsedy Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále též „Úřad“), jímž byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí Úřadu ze dne 8.10.2007, č. j. 122025/2003-635.1-HAI. Žalobkyně namítá, že výroková část napadeného rozhodnutí je nepřezkoumatelná pro jeho nesrozumitelnost, že odůvodnění napadeného rozhodnutí neposkytuje skutkovou a právní oporu jeho výroku ani v něm není v potřebném rozsahu vyličen skutkový stav a že uvedené rozhodnutí bylo vydáno, aniž by se mohla seznámit s jeho podklady a ještě před jeho vydáním navrhnout jejich doplnění návrhem dalších důkazů. Závěrem žalobkyně uvedla, že uvedené rozhodnutí napadá v plném rozsahu a navrhuje prohlášení /vyslovení jeho nicotnosti/ neúčinnosti nebo jeho zrušení včetně odvoláním napadeného rozhodnutí.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 3. 11. 2008, č. j. 5 Ca 330/2008 - 7, vyzval žalobkyni, aby ve lhůtě tří týdnů od doručení uvedeného usnesení doplnila žalobu tak, že upřesní, zda podává žalobu proti rozhodnutí správního orgánu či proti nečinnosti; podává-li žalobu proti rozhodnutí, byla vyzvána, aby doplnila požadované náležitosti žaloby (tj. označení napadeného rozhodnutí, den, kdy jí bylo doručeno, žalobní body, navrhla důkazy a uvedla návrh výroku rozsudku), jedná-li žalobu proti nečinnosti správního orgánu, byla vyzvána, aby doplnila označení věci, vylíčení rozhodujících skutečností, označení důkazů a návrh výroku rozsudku.

Výše uvedené usnesení převzala žalobkyně dne 3. 12. 2008. Dne 16. 12. 2008 zaslala městskému soudu žádost o prodloužení lhůty pro doplnění žaloby „alespoň do 15. 1. 2009 (vhodněji do 31. 1. 2009)“ z důvodu jejího pracovního vyčerpání, které potrvá nejméně do konce roku 2008. Přípisem ze dne 29. 12. 2008 předsedkyně senátu žádosti žalobkyně vyhověla a prodloužila lhůtu pro doplnění žaloby do 31. 1. 2009. Přípisem ze dne 1. 2. 2009 žalobkyně opětovně požádala o prodloužení lhůty alespoň do 28. 2. 2009 (vhodněji do 15. 3. 2009) z důvodu onemocnění provázeného vysokými horečkami, kvůli němuž nemohla absolvovat nezbytnou odbornou právní konzultaci. Přípisem ze dne 30. 3. 2009 byla žalobkyni lhůta pro doplnění žaloby ze dne 3. 11. 2008 opakovaně prodloužena, a to do 10. 4. 2009. Současně bylo žalobkyni sděleno, že lhůta již dále prodloužována nebude. Tento přípis převzala žalobkyně dne 15. 4. 2009.

Usnesením ze dne 23. 4. 2009, č. j. 5 Ca 330/2008 - 20, městský soud žalobu odmítl. V odůvodnění uvedl, že z povahy věci není přípustná žaloba proti rozhodnutí a proti nečinnosti správního orgánu zároveň. Žalobkyně i přes opakovaně prodloužovanou lhůtu k doplnění a upřesnění žaloby do 10. 4. 2009 vytykané vady podání neodstranila, proto městský soud odmítl uvedené podání jako neprojednatelné, neboť z něj zejména nebylo zřejmé, zda se jedná o žalobu proti rozhodnutí nebo proti nečinnosti správního orgánu.

Proti usnesení o odmítnutí žaloby brojila žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností namítaje, že jsou dány důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d), e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Stěžovatelka nesouhlasí se závěrem městského soudu, že její podání ze dne 22. 9. 2008 nebylo projednatelné a dodává, že podaná žaloba byla míněna jednak jako žaloba proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s. a současně jako žaloba proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s. Podle stěžovatelky nemůže obstát zcela účelová argumentace soudu o opakovaném a nepřekročitelném prodloužení lhůty do dne 10. 4. 2009, neboť předmětný přípis ze dne 30. 3. 2009 jí byl doručen až 15. 4. 2009, a proto ani nebylo možné, aby na něj stěžovatelka reagovala. Na přípis nereagovala také z toho důvodu, že případné řádné a účinné stanovení lhůty musí být učiněno pouze usnesením soudu, což se však nestalo.

Usnesením městského soudu ze dne 25. 8. 2009, č. j. 5 Ca 330/2008 - 45, bylo stěžovatelce přiznáno osvobození od soudních poplatků a byla jí ustanovená zástupkyně JUDr. Jitka Kučerová. Ustanovená zástupkyně podala dne 18. 11. 2009 doplnění ke kasační stížnosti, v němž zdůraznila, že druhý přípis městského soudu o prodloužení lhůty k doplnění žaloby byl stěžovatelce doručen až po uplynutí poskytnuté lhůty, čímž byla stěžovatelce odňata možnost jednat před soudem a bylo porušeno její právo na spravedlivý proces.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

Kasační stížnost není důvodná.

Jak již Nejvyšší správní soud dříve stanovil, „[o]dmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou a nezabýval-li se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, dostupný na www.nssoud.cz). Ačkoliv stěžovatelka podřadila důvody kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) a e) s. ř. s., z povahy věci přichází v úvahu pouze kasační důvody podávající se z § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí městského soudu o odmítnutí návrhu. Ve světle výše uvedeného tedy Nejvyšší správní soud přezkoumal pouze postup městského soudu v předchozím řízení, tj. zákonnost usnesení městského soudu o odmítnutí žaloby.

Z ustanovení § 37 odst. 3, věta první, s. ř. s. plyne, že z každého podání musí být zřejmé, čeho se týká, kdo jej činí, proti komu směřuje, co navrhuje, a musí být podepsáno a datováno. Odstavec pátý téhož ustanovení uvádí, že předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

Z výše citovaného ustanovení vyplývá, že má-li podání doručené soudu vady, vyzve předseda senátu podatele k jejich odstranění. Není-li podání opraveno či doplněno ve lhůtě stanovené předsedou senátu k jeho opravení, a současně je-li nemožné pro tento nedostatek v řízení pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne.

V posuzovaném případě bylo soudu doručeno podání označené jako „žaloba proti rozhodnutí/nečinnosti správního orgánu podle § 65/§ 79 s. ř. s.“. Soud pojal důvodné pochybnosti o obsahu citovaného podání a usnesením ze dne 3. 11. 2008 vyzval žalobkyni k odstranění vad. Současně ji poučil, že nebudou-li ve výroku usnesení specifikované vady žaloby odstraněny, soud žalobu odmítne.

Stěžovatelka ani přes opakované prodloužení lhůty k odstranění vad podání žalobu nedoplnila a nejasnosti ohledně jejího podání neodstranila. V této situaci však nebylo na místě projednávanou věc z tohoto důvodu bez dalšího odmítnout, jak učinil městský soud. Za daného skutkového stavu bylo na místě zkoumat, zda je splněna i druhá kumulativní podmínka pro odmítnutí žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s., tj. zda lze v řízení o podání stěžovatelky i přes nedoplnění podání k předchozí výzvě soudu dále pokračovat.

Z podání stěžovatelky bylo možno dovodit, že podání míní jako žalobu proti rozhodnutí podle § 65 s. ř. s. a současně jako žalobu proti nečinnosti podle § 79 s. ř. s. Náležitosti žaloby proti nečinnosti v podání stěžovatelky nebyly dostatečně specifikovány, proto nedoplnila-li stěžovatelka na výzvu městského soudu náležitosti žaloby na nečinnost, nebylo možné takovou žalobu věcně projednat. Ohledně této otázky městský soud správně žalobu odmítl.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítala, že druhý přípis soudu o prodloužení lhůty jí byl doručen až po jejím uplynutí. Touto námitkou se Nejvyšší správní soud zabýval pouze ve vztahu k žalobě na nečinnost. Ohledně žaloby proti rozhodnutí se zdejší soud uvedenými námitkami zabývat nemohl, neboť tato žaloba byla podána opožděně (viz níže). Stěžovatelce lze přisvědčit v tom, že přípis městského soudu ze dne 30. 3. 2009, jímž byla lhůta pro doplnění žaloby opakovaně prodloužena do 10. 4. 2009, byl stěžovatelce doručen až 15. 4. 2009, tedy po uplynutí poskytnuté lhůty. Nic jí však nebránilo doplnit žalobu na nečinnost podle výzvy soudu do doby než soud o věci definitivně rozhodne. Nutno podotknout, že městský soud vyzval stěžovatelku k doplnění žaloby již usnesením ze dne 3. 11. 2008, ovšem ani do 23. 4. 2009, tedy do data rozhodnutí městského soudu o odmítnutí žaloby, stěžovatelka své podání nedoplnila. Přistupovala-li stěžovatelka k věci po celou dobu řízení před městským soudem liknavě, nemůže nyní úspěšně namítat porušení jejího práva na spravedlivý

proces. Stěžovatelce byla poskytnuta více než pětíměsíční lhůta k doplnění svého podání, což je lhůta dostatečně dlouhá na to, aby stěžovatelka byla schopna vyhledat právní pomoc a doplnit žalobu v souladu s výzvou soudu i přes tvrzené nadměrné pracovní vytížení a následnou dočasnou pracovní neschopnost.

Stěžovatelka rovněž namítala neúčinnost dodatečného stanovení lhůty a tvrdila, že lhůta může být stanovena pouze usnesením. Tuto námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou. Městský soud usnesením podle § 37 odst. 5 s. ř. s. vyzval stěžovatelku k odstranění vad podání a stanovil jí k tomu lhůtu tří týdnů od doručení usnesení. Následně byla takto soudem určená lhůta opakovaně prodloužena předsedkyní senátu přípisem v souladu s § 40 odst. 5 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení platí, že nestanoví-li zákon jinak, může předseda senátu z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon. Lhůtu určenou soudem může obdobně předseda senátu také prodloužit. Citované ustanovení o prodlužování lhůt tak nezakládá povinnost předsedkyně senátu rozhodnout o prodloužení lhůty formou usnesení, argumentace stěžovatelky je proto lichá. Stěžovatelka má sice pravdu v tom, že lhůta k doplnění podání podle § 37 odst. 5 s. ř. s. musí být soudem stanovena formou usnesení, následně lze však tuto lhůtu prodloužit postupem podle § 40 odst. 5 s. ř. s., který pro prodlužování lhůt nevyžaduje formu usnesení. Lhůta tak byla prodloužena v souladu se zákonem.

Náležitosti žaloby proti rozhodnutí byly v podání stěžovatelky ze dne 22. 9. 2008 specifikovány do té míry, že by žalobu bylo možné meritorně přezkoumat. Z podání je patrné, že stěžovatelka brojí proti rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu ze dne 2. 7. 2008. Citované podání obsahuje minimálně dva žalobní body, které obstojí i bez dalšího upřesnění: namítaná nepřezkoumatelnost výrokové části rozhodnutí pro nesrozumitelnost a vydání napadeného rozhodnutí bez možnosti stěžovatelky seznámit se s jeho podklady a bez možnosti navrhnout další důkazy. Městský soud tak pochybil, když také ohledně tohoto předmětu řízení žalobu odmítl, aniž by se zabýval otázkou možného věcného přezkumu podání stěžovatelky. Nejvyšší správní soud uzavírá, že pokud stěžovatelka na výzvu soudu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. neupřesnila a nedoplnila své podání, z něhož nebylo zřejmé, zda se jedná o žalobu proti rozhodnutí (§ 65 s. ř. s.) nebo žalobu proti nečinnosti (§ 79 s. ř. s.), měl městský soud nejprve zkoumat, zda lze v řízení o podání stěžovatelky i bez požadovaného doplnění pokračovat. Splňovalo-li podání náležitosti žaloby podle § 71 s. ř. s. ve shora popsáném rozsahu, bylo by povinností městského soudu takové podání věcně přezkoumat v rozsahu uplatněných žalobních bodů.

Jakmile Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podání stěžovatelky bylo lze přezkoumat v rozsahu namítané nezákonnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2008, zabýval se splněním dalších podmínek řízení. Předně si vyžádal správní spis Českého telekomunikačního úřadu, z něhož vyplynulo, že napadené rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno fikcí dne 14. 7. 2008. Zásilka byla uložena v provozovně provozovatele poštovních služeb dne 3. 7. 2008. Podle ustanovení § 24 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř.“), platí, že nevyzvedne-li si adresát uložené písemnosti ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, písemnost se považuje za doručenu posledním dnem této lhůty. Desátý den lhůty (13. 7. 2008) připadl na neděli, za den doručení tak byl v souladu s § 40 odst. 1 písm. c) s. ř. považován nejbližší příští pracovní den, tj. pondělí 14. 7. 2008. Tohoto dne tak napadené rozhodnutí bylo stěžovatelce doručeno fikcí a nabylo právní moci (§ 73 odst. 1 s. ř.).

Podle ustanovení § 72 odst. 1 s. ř. s. plyne, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. Lhůta je zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

V posuzovaném případě podala stěžovatelka žalobu proti rozhodnutí u správního orgánu, jenž napadené rozhodnutí vydal, dne 22. 9. 2007. Dvoutměsíční lhůta pro podání žaloby však marně uplynula v pondělí 15. 9. 2008; předmětná žaloba tak byla podána opožděně. K povaze lhůty pro podání žaloby ve správním soudnictví se Nejvyšší správní soud vyjádřil v rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, dostupného na www.nssoud.cz, v němž uvedl, že „[u]stanovení § 72 odst. 1 s. ř. s., které k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu obecně stanovuje poměrně dlouhou lhůtu dvou měsíců, dává i práva neznalým osobám dostatek času k tomu, aby k ochraně svých subjektivních veřejných práv učinily patřičné kroky, například tím, že vyhledají právní pomoc u advokáta a o možných cestách, jak správní rozhodnutí vydané odvolacím správním orgánem napadnout, se s ním poradí“. Stěžovatelka tak měla dostatečně dlouhou lhůtu na to, aby včas podala žalobu k soudu. Jelikož zmeškání lhůty pro podání žaloby nelze prominout (§ 72 odst. 4 s. ř. s.), nelze než žalobu pro opožděnost odmítnout.

Nejvyšší správní soud si je vědom závěrů vyslovených v usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, publikovaného pod č. 1865/2009 Sb. NSS, www.nssoud.cz, že „[z]ruší-li správně krajský soud rozhodnutí správního orgánu, ale výrok rozsudku stojí na nesprávných důvodech, Nejvyšší správní soud v kasačním řízení rozsudek krajského soudu zruší a věc mu vrátí k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Obstojí-li však důvody v podstatné míře, Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítne a nesprávné důvody nabradí svými. Pro správní orgán je pak závazný právní názor krajského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu“, má však za to, že situace je v posuzovaném případě odlišná. Městský soud ve věci meritorně nerozhodoval, ale dospěl k závěru, že žalobu projednat nelze. K těmto závěrům, byť částečně z jiných důvodů, dospěl rovněž Nejvyšší správní soud. V daném případě věc definitivně skončila již v řízení před městským soudem, rozhodnutí městského soudu nezavázalo vysloveným právním názorem žádné další orgány a nadto správnost závěru o odmítnutí návrhu byla potvrzena Nejvyšším správním soudem. Usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Afs 15/2007 - 75 tak na věc nedopadá.

Stěžovatelka tedy se svými námitkami neuspěla; Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou. O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení; žalovanému pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 25. 8. 2009 byla stěžovatelce pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupcem advokátka JUDr. Jitka Kučerová; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovené zástupkyni náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. b) a písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátního tarifu). Soud proto přiznal ustanovené zástupkyni v souladu se sazbou mimosmluvní odměny 4200 Kč za dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti [ust. § 7 bod 5 ve spojení s ust. § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a 600 Kč jako paušální náhradu výdajů s těmito úkony spojených [ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu]. Celkem tedy zástupkyni náleží 4800 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2010

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu